

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : 1402 sayılı yasa'nın 2354 sayılı yasa ile ek-4.maddesi kapsamına girmeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1983/32
KARAR NO : 1983/116

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanıklar : Ferit Baştuğ ve arkadaşları
OL A Y : 12-8-1981 tarihinde sanıkların İran'dan eroin ithal edip, satmak

amacı ile toplu olarak eroin ticareti yaptıklarının haber alınması üzerine güvenlik güçlerince yakalanmaları için bir plân oluşturulduğu, bu plân gereğince polislerin eroin alıcısı rolüne büründüğü, sanıklarla alıcı polisler arasında anlaşma sağlanınca kararlar tırılan yerde buluştuklarında, satmak üzere getirdikleri eroin ile birlikte suç üstü yakalandıkları, üst ve ev aramalarında bir kilo 800 gram eroin ele geçirildiği, böylelikle sanıkların yurt dışından ithal ettikleri uyuşturucu maddelerden olan eroini pazarlamak amacıyla toplu eroin kaçakçılığı yaptıkları Eyüp C.Savcılığınca iddia olunarak eylemlerine uyan 2313 sayılı ve 1918 sayılı yasa'ların 27.ve 58.maddeleri aracılığıyla TCK.nun 403/1-2,5.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle kamu davası açılmıştır.

Eyüp 1. Ağır Ceza Mahkemesi: 1-3-1982 günü, esas-1981/118, karar-1982/16 sayılı ile; 1.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığının yazılarında sanıklar hakkındaki davanın 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesi gereğince ve uyuşturucu maddenin cins ve miktarı ile olayın özelliği dikkate alınarak soruşturmanın komutanlıklarınca yürütülmesine karar verildiği bildirilerek gönderilmesi istenmiş olduğundan, sıkıyönetim komutanlığının bu kararı ile davaya sıkıyönetim askeri mahkemesince bakılması gerekli bulunmuş olduğu,

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Numaralı Askeri Mahkemesi: Mahkemenin 1982/15 esas sayılı dava dosyası ile Eyüp 1. Ağır Ceza Mahkemesinden görevsizlik kararı ile alınan dosyayı birleştirerek, 22-10-1982 günü, 1982/1-3 sayılı ile; atılı suçun, 1402 sayılı yasa'ya 2354 sayılı yasa ile eklenen ek-4.madde kapsamında olmadığı, Uyuşmazlık Mahkemesi'ne 21-6-1982 gün, 1982/420-399 esas ve karar sayılı, aynı mahkemenin 12-7-1982 gün, 1982/458-573 esas ve karar sayılı dosyalarında keza uyuşturucu madde kaçakçılığının 1402 sayılı yasa'nın ek-4.maddesinde öngörülen boyutlarda olmadığından davaya Adli Yargı yerinde bakılması gerektiği yolundaki kararlarının mahkemelerince gözönünde tutulduğu,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Su Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 21-3-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiolu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp şünlüdü.

Suç, 12-8-1981 günü İstanbul'da işlenmiştir.

Görevli Yargı yerini belirlemede öncelikle suçun, sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi nedeni ile 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesinin gözönünde tutulması ve eylemin sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olup olmadığının araştırılması gerekir.

Sanıklara atılı suç, 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesinin (d) bendinde yer alan ve TCK.nun 2.kitabının 7.babında yazılı kamunun selâmeti aleyhine işlenen suçlardan biri olmakla birlikte, anılan maddenin uygulanmasının ön koşulu olan sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkinlik, incelenen dosya içeriğinde tesbit edilememiştir.

Bu nedenle, 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesi uyarınca suçun, sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevinde olduğu düşünülemez.

Suçun, 1402 sayılı yasa'ya 2354 sayılı yasa ile eklenen ek-4.madde kapsamında olup olmadığına gelince; anılan madde "devletin siyasi, veya mali, veya iktisadi veya askeri veya idari güvenliğini bozacak nitelikteki kaçakçılık suçunu işleyenler ile sıkıyönetim

netim askeri mahkemelerinin görevine giren suçları işleyenlerin fiillerine iştirak halinde olmasa bile bunlara her ne şekilde olursa olsun yardım ettiği anlaşılan kaçakçılık suçları sanıklarının kaçakçılık davalarına bakmak görevi kanunun 13.maddesindeki zaman kaydına bakılmaksızın,sıkıyönetim askeri mahkemelerine aittir.

Kanunun 13.ve 15.maddeleri kapsamına giren kaçakçılık suçlarına ilişkin görev hükümleri saklıdır." hükmünü taşımaktadır.

Anılan maddenin amacı,gerekçesi ve madde metninin birlikte değerlendirilmesi sonucu,şayet bir kaçakçılık suçu nitelik ve boyutları itibariyle devletin iç ve dış güvenliğini tehdit edecek derecede bulmuşsa,bu suçlara istisnai olarak sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılacaktır.

Görevi saptarken, kaçakçılığın ek-4.maddede yazılı boyuta ulaşmış ulaşmadığı hususu, sadece maddi değer esas alınması ile değil,dava konusu eylemin fora edilmesinde öngörülen gaye ve kaçırılan eşyanın niteliği de göz önüne alınmak suretiyle devletin siyasi,mali,iktisadi,askeri veya idari güvenliği yönünden doğurabileceği tehlike ve zararın boyutları değerlendirilmek suretiyle tesbit edilmek gerekir.

Dava konusu olayın tüm yönleri ele alınmadan yalnızca suçun türü ve maddi değer esas alınması suretiyle kaçakçılığın ek-4.maddede yazılı boyuta ulaşmış ulaşmadığı hususunun tesbiti doğru olmaz.Zira suçun, işleme şekli,eylemin niteliği,suçtan zarar görene verilecek zararın veya yaratılan tehlikenin ağırlığı,kastın yoğunluğu,suçun vehmeti,suçluların sosyal ve psikolojik durumları,mizaç ve memuriyetleri,ifa ettikleri görevin gerekleri ve kaçırılan eşyanın niteliği değişiklik göstereceğinden genel olarak hiç bir suçun başka bir suça ve hiç bir suçlunun diğerine benzediği kabul edilemez.Bu bakımdan görevi saptarken kaçakçılığın ek-4.maddede belirtilen boyuta ulaşmış ulaşmadığı hususu sadece maddi değer ve suç türünün esas alınması suretiyle değil,yukarıda açıklanan fiil ve kişiye bağlı unsurlar göz önünde bulundurulularak ve sonuç olarak dava konusu olayın tüm yönleri değerlendirilerek sözü edilen ek-4.madde koşullarının gerçekleşip gerçekleşmediği belirlenmelidir.

Olay tarihi olan 12-8-1981 de,sanıkların İran'dan eroin ithal edip satmak amacıyla toplu olarak eroin ticareti yaptıklarının haber alınması üzerine üst ve ev aramalarında 1 kg.800 gr.eroin ele geçirildiği,böylelikle sanıkların toplu eroin kaçakçılığı yaptıkları iddiası ile Eyüp C.Savcılığınca haklarında 2313 ve 1918 sayılı yasa'ların 2 ve 58.maddeleri aracılığı ile TCK.num 403/1-2-5. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davasında; sanıklara isnat olunan eylemin,işleniş şekli ve niteliği itibariyle 2354 sayılı yasa'nın ek-4.maddesinde yazılı boyuta ulaştığı kabul edilmeyeceği cihetle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Eyüp 1.Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

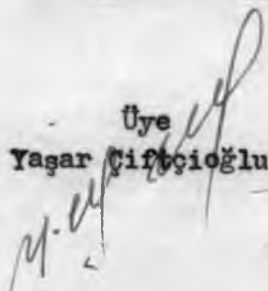
SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bu nedenle,Eyüp 1.Ağır Ceza Mahkemesinin 1-3-1982 günlü, esas-1981/118,karar-1982/16 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,21-3-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

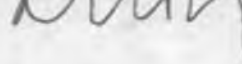
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Arçon

Üye

Nail Yücel

